

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 19

(2005–2006)

Om lov om endringer i utlendingsloven (beskyttelse mot tvangsekteskap og mishandling i ekteskap og vern av utenlandske arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår mv.)

*Tilråding fra Kommunal- og regionaldepartementet av 7. oktober 2005,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Bondevik II)*

1 Proposisjonens innhold

Regjeringen fremmet 19. august 2005 odelstingsproposisjon om lov om endringer i utlendingsloven (beskyttelse mot tvangsekteskap og mishandling i ekteskap og vern av utenlandske arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår mv.), jf. Ot.prp. nr. 109 (2004–2005).

Ot.prp. nr. 109 (2004–2005) inneholdt forslag som gjaldt:

- Tiltak for å motvirke tvangsekteskap
- Tiltak for å motvirke at utlendinger som søker om arbeidstillatelse og oppholdstillatelse for familieetablering, blir ofre for mishandling eller grov utnyttelse
- Tiltak for å beskytte søkeren mot mishandling eller grov utnyttelse i sak om visum
- Tiltak mot arbeidsgivere som grovt eller gjentatte ganger har brutt regler som er gitt i eller i medhold av utlendingsloven og som skal verne om arbeidstakeres lønns- eller arbeidsvilkår
- Endring av reglene om bortvisning og utvisning av utlendinger som omfattes av EØS-avtalen eller EFTA-konvensjonen, for å imøtekomme kritikk fra EFTAs overvåkingsorgan (ESA)

Ot.prp. nr. 109 (2004–2005) ble ikke behandlet av forrige Storting. I henhold til Stortingets forretningsorden § 33 må odelstingsproposisjoner som ikke er ferdigbehandlet av Odelstinget og Lagtinget i den valgperiode de er overbrakt i, framsettes på ny for å bli tatt under behandling. Kommunal- og regionaldepartementet legger med dette på ny fram forslag om lov om endringer i utlendingsloven (beskyttelse mot tvangsekteskap og mishandling i ekteskap og vern av utenlandske arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår mv.). Forslaget er i samsvar med forslag i Ot.prp. nr. 109 (2004–2005).

Kommunal- og regionaldepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om endringer i utlendingsloven (beskyttelse mot tvangsekteskap og mishandling i ekteskap og vern av utenlandske arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår mv.).

Om lov om endringer i utlendingsloven (beskyttelse mot tvangsekteskap og mishandling i ekteskap og vern av utenlandske arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår mv.)

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i utlendingsloven (beskyttelse mot tvangsekteskap og mishandling i ekteskap og vern av utenlandske arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår mv.) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i utlendingsloven (beskyttelse mot tvangsekteskap og mishandling i ekteskap og vern av utenlandske arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår mv.)

I

I lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) gjøres følgende endringer:

§ 9 annet og nytt tredje ledd skal lyde:

Arbeidstillatelse og oppholdstillatelse for familieetablering kan nektes dersom det er sannsynlig at søkeren eller dennes særkullsbarn vil bli mishandlet eller grovt utnyttet. Tilsvarende gjelder særkullsbarn som søker familiegjeforening med forelder som har fått arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse for familieetablering. Kongen kan gi nærmere regler om bestemmelsens anvendelse i forskrift.

Arbeidstillatelse og oppholdstillatelse etter første ledd kan nektes dersom referansepersonen etter forespørsel ikke samtykker i at søkeren gis tillatelse eller dersom det er sannsynlig at ekteskapet er inngått mot en av partenes vilje.

Nåværende § 9 annet ledd, blir nytt § 9 fjerde ledd.

Ny § 9 a skal lyde:

§ 9 a. Krav til intervju av referansepersonen i Norge
Dersom arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse søkes etter utlendingsloven § 9 med grunnlag i et ekteskap eller samboerforhold som er etablert i utlandet etter at referansepersonen har vært bosatt i Norge, kan tillatelse ikke innvilges før referansepersonen har vendt tilbake til Norge og har vært til intervju hos utlendingsmyndighetene, med mindre
a) referansepersonen var til intervju i Norge i anledning saken før ekteskapet ble inngått, eller
b) søkeren har rett til innreise uten visum.

Kongen kan fastsette unntak fra første ledd i forskrift. Kongen kan også gi nærmere regler i forskrift om fremgangsmåten ved fremsettelse av søknad og om gjennomføringen av slikt intervju som nevnt i første ledd.

Overskriften til § 11 a skal lyde:

§ 11 a. Tilsyn med at vilkår for tillatelser følges og tiltak ved brudd på vilkårene

§ 11 a nytt tredje og fjerde ledd skal lyde:

Dersom en arbeidsgiver i forhold til sine utenlandske arbeidstakere grovt eller gjentatte ganger bryter regler som skal verne om arbeidstakeres lønns- eller arbeidsvilkår, og som er gitt i eller i medhold av denne lov, kan Utlendingsdirektoratet treffe vedtak om at det ikke skal innvilges arbeidstillatelse for å utføre arbeid hos vedkommende arbeidsgiver. Vedtak etter denne bestemmelsen skal gjelde for to år. Kongen kan gi nærmere regler i forskrift, herunder fastsette at vedtak etter bestemmelsen skal gjelde for mindre enn to år.

Vedtaket etter tredje ledd berører ikke retten til oppholdstillatelse etter kapittel 8.

Ny § 25 a skal lyde:

§ 25 a. Avslag på søknad om visum ved fare for overgrep mot søkeren

Visum kan nektes dersom det er sannsynlig at søkeren eller dennes særkullsbarn vil bli mishandlet eller grovt utnyttet.

Ny § 44 a skal lyde:

§ 44 a. Vandelskontroll i sak om familieetablering mv.

Politiet kan som ledd i forberedelse av sak som nevnt i § 9 annet ledd eller sak om familieetablering etter forskriftsbestemmelse gitt i medhold av utlendingsloven § 8 annet ledd, benytte vandelsopplysninger om referansepersonen eller den referansepersonen har fått familieetablering med når søkeren er referansepersonens særkullsbarn.

Dersom politiet har vandelsopplysninger av betydning for om arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse skal avslås, kan det gis en uttalelse om dette til det organ som avgjør saken.

Kongen kan gi nærmere regler i forskrift om hvilke vandelsopplysninger som skal gis til det organ som avgjør saken, og om utformingen av politiets uttalelse for øvrig.

Ny § 44 b skal lyde:

§ 44 b. Vandelskontroll i sak om visum

Dersom Utlendingsdirektoratet eller Utlendingsnemnda finner at det er særlig grunn til å undersøke

Om lov om endringer i utlendingsloven (beskyttelse mot tvangsekteskap og mishandling i ekteskap og vern av utenlandske arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår mv.)

referansepersonens vandel for å avgjøre om visum skal nektes etter § 25 a, kan det innhentes uttalelse fra politiet om forhold av betydning for å bedømme dette.

Kongen kan gi nærmere regler i forskrift om hvilke vandelopplysninger som skal gis til Utlendingsdirektoratet eller Utlendingsnemnda etter første ledd, og om utformingen av politiets uttalelse for øvrig.

§ 57 første ledd bokstav b skal lyde:

b) som er utvist fra riket med innreiseforbud som ennå gjelder, og utlendingen ikke har fått adgang til riket etter søknad,

§ 58 annet ledd annet punktum oppheves.

§ 58 fjerde ledd oppheves.

Nåværende femte til åttende ledd blir fjerde til syvende ledd.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at de enkelte bestemmelser trer i kraft til forskjellig tid.